

Kollektivavtal

mellan

SVENSKA TIDNINGSGIVAREFÖRENINGEN

och

SVENSKA JOURNALISTFÖRBUNDET

för

frilansmedarbetare

1994

AVTAL FÖR FRILANSMEDARBETARE

Enligt parternas gemensamma uppfattning är det angeläget att frilansmedarbetare inom dags- och veckopress kan erhålla och utföra uppdrag under samma förutsättningar som hittills gällt inom branschen. För att bevara möjligheten att utnyttja många källor, vilket är en förutsättning för ett brett nyhetsflöde, en allsidig information och opinionsbildning har parterna slutit följande avtal.

AVTAL

Tidningsutgivarna å ena sidan samt Svenska Journalistförbundet (SJF) å andra sidan är ense om att beträffande frilansmedarbetare tillämpa följande överens-kommelse.

§ 1. Överenskommelsens omfattning

Överenskommelsen omfattar medlemsföretag i Tidningsutgivarna samt frilansmedarbetare som är medlem i SJF.

Med frilansmedarbetare förstås person som utan att vara anställd har journalistisk verksamhet som huvudsaklig sysselsättning och som efter överenskommelse åtar sig uppdrag åt ett eller flera företag och normalt honoreras för varje uppdrag.

§ 2. Frilansmedarbetares ställning

Frilansmedarbetare är självständig uppdragstagare i förhållande till medlems-företag i Tidningsutgivarna.

§ 3. Uppdragsgivare

Uppdragsgivare är varje företag, som genom ansvarig person beställer, efter överenskommelse mottager till påseende eller accepterar erbjudande av material.

§ 4. Beställt material

Beställning av material skall innehålla uppgift beträffande ämnesområde, ungefärligt omfång, beräknad tidsåtgång samt tidpunkt då materialet senast skall vara uppdragsgivaren tillhanda.

§ 5. Ej beställt material

För material, som efter överenskommelse lämnas till påseende, skall beslut om publicering meddelas senast tre veckor efter det att uppdragsgivaren mottagit materialet. Ej antaget material skall returneras snarast.

Har material, som efter överenskommelse lämnats till påseende, ej returnerats inom fem veckor efter mottagandet skall materialet - om överenskommelse om annat ej träffats - betraktas som antaget.

För material, som utan föregående överenskommelse lämnats till påseende, saknar uppdragsgivaren ansvar.

§ 6. Arvode

För beställt material bör preliminär uppgörelse om arvode träffas vid beställningen och slutlig uppgörelse snarast möjligt efter det att materialet antagits av företaget.

För ej beställt material skall uppgörelse om arvode träffas senast när materialet accepteras för publicering.

Om uppdragsgivarens instruktioner vid beställningen senare ändras, så att uppdragets omfattning förändras, skall arvodet justeras i motsvarande grad.

Arvode för antaget material utbetalas enligt de rutiner som gäller vid företaget ifråga. Det förutsätts därvid att utbetalning sker inom skälig tid från det att materialet antagits.

Arvode för antaget material skall utbetalas oavsett om publicering av materialet sker eller ej.

När frilansmedarbetaren enligt överenskommelse med uppdragsgivaren företar resor eller anlitar specialister skall kostnaderna härför betalas av uppdragsgivaren.

Då arvode för beställt material fastställs skall hänsyn tagas till såväl frilansmedarbetarens erfarenhet och specialkunskap som uppdragets art, svårighet och omfattning i tid.

Om uppdraget uttryckligen förutsätter arbete på tid som kan betecknas som "obekväm arbetstid" skall detta beaktas vid fastställande av arvode.

Om frilansmedarbetaren så yrkar har klubben rätt att påkalla förhandling med företaget angående frilansmedarbetarens arvode.

§ 7. Avbrytande av uppdrag

Annulerar uppdragsgivare beställning av material och beror detta ej på frilansmedarbetaren har denne rätt att med hänsyn till omständigheterna erhålla skäligen ersättning, vilken dock aldrig kan överstiga det överenskomna arvodet.

§ 8. För sent inkommet material

Kommer beställt material uppdragsgivaren tillhanda senare än avtalat och medför detta att publicering ej kan ske vid bestämd tidpunkt äger uppdragsgivaren rätt att häva beställningen. Om uppdragsgivaren önskar häva beställningen skall han omgående meddela frilansmedarbetaren detta.

§ 9. Förkommet material

Om material - som överlämnats till ansvarig medarbetare hos uppdragsgivaren - förkommit hos uppdragsgivaren äger frilansmedarbetaren erhålla skäligen ersättning för kopia. Det förutsättes att frilansmedarbetaren, där så är tekniskt möjligt, själv behåller en kopia av sådant material som överlämnas till uppdragsgivaren.

Överlämnas material av frilansmedarbetaren personligen eller genom ombud, skall uppdragsgivaren på begäran lämna mottagningsbevis.

§ 10. Sociala avgifter

För frilansmedarbetare, som saknar F-skattesedel, och som under ett kalender-år erhållit arvode som sammanlagt uppgår till minst 1000 kronor,

skall uppdragsgivaren erlägga sociala avgifter enligt lag om allmän försäkring.

§ 11. Särskild semesterersättning

Frilansmedarbetare som under ett kalenderår från en och samma uppdragsgivare erhållit sammanlagt arvode om minst 3 000 kronor äger rätt till en särskild semesterersättning om tolv procent att utbetalas senast den 1 mars påföljande kalenderår.

§ 12. Varaktig överenskommelse

Avser uppdragsgivare att träffa överenskommelse av mer varaktig natur med frilansmedarbetare skall lokala förhandlingar upptagas.

Då uppdragsgivare avser att göra en mer omfattande förändring av eller upphäva sådan överenskommelse skall underrättelse härom lämnas till frilansmedarbetaren och journalistklubb minst två månader i förväg och skall lokala förhandlingar upptagas. Har medarbetarskapet pågått minst två år skall sådan underrättelse lämnas minst fyra månader i förväg.

Under underrättelsetiden skall frilansmedarbetaren erhålla uppdrag i normal omfattning.

§ 13. Personligt kontrakt

Uppdragsgivare och frilansmedarbetare kan - och skall i fall som avses i § 12 - upprätta personligt kontrakt för medarbetarskap på frilansbasis. Sådant kontrakt får ej ge frilansmedarbetare sämre villkor än denna överenskommelse.

§ 14. Tvistefrågors lösning

Tvist mellan uppdragsgivare och frilansmedarbetare som ej kan lösas direkt mellan dessa kan av endera parten hänskjutas till lokal förhandling och om

överenskommelse därvid ej kan träffas till central förhandling mellan Tidningsutgivarna och SJF.

§ 15. Överenskommelsens giltighetstid

Denna överenskommelse gäller från och med den 1 januari 1994 och tills vidare samt med tre månaders ömsesidig uppsägningstid.

Uppsägning skall för att vara gällande vara skriftlig.

Stockholm den 13 januari 1995

TIDNINGSGIVARNA

SVENSKA JOURNALISTFÖRBUNDET

Bo Patrikson

Gösta Eklund

Innan överenskommelse tecknas skall lokal förhandling enligt § 12 äga rum.

ÖVERENSKOMMELSE

..... och är ense
(Uppdragsgivarens namn) (Frilansmedarbetarens namn)

om att det mellan Tidningsutgivarna och SJF träffade avtalet för frilansmedarbetare skall tillämpas mellan parterna.

Parterna är vidare ense om att är
(Frilansmedarbetarens namn)

självständig uppdragstagare (och således inte arbetstagare) i förhållande till
.....
(Uppdragsgivarens namn)

Med beaktande av §§ 12 och 13 i angivet avtal har parterna vidare överenskommit om följande:

.....
.....
.....

Vill uppdragsgivaren upphäva överenskommelsen skall underrättelse härom lämnas medarbetaren senast månader i förväg.

Vill medarbetaren upphäva överenskommelsen skall han underrätta uppdragsgivaren senast månad(er) i förväg.

För journalistklubben:

..... den
Ortt

.....

.....
(Uppdragsgivarens
underskrift)

.....
(Frilansmedarbetarens
underskrift)

PROTOKOLL

Ärende	Frilansavtal
Parter	Tidningsutgivarna Svenska Journalistförbundet
Tid	13 januari 1995
Plats	Pressens hus
Närvarande för	<u>Tidningsutgivarna</u> Bo Patrikson <u>Svenska Journalistförbundet</u> Gösta Eklund
Justeringsman	Gösta Eklund

- § 1 Noterades att tidigare frilansavtal mellan parterna efter uppsägning från arbetsgivarorganisationens sida upphört att gälla den 31 december 1993.
- § 2 Träffade parterna överenskommelse om att ingå nytt frilansavtal enligt bilaga 1.
- § 3 Noterades att publiceringsrättens omfattning inte regleras i avtalet och att parterna var överens om att fortsätta överläggningarna i denna fråga.
- § 4 Noterades att de bestämmelser om justering av arvoden, vilka ingått i tidigare frilansöverenskommelser, ej längre äger giltighet. Detta förhållande utesluter inte att uppdragsgivare och frilansmedarbetare, vilka ingått över-

enskommelse av varaktig natur, kan ha rutiner för hur en översyn av gällande arvode skall ske.

§ 5 I tidigare avtalstryck har funnits intaget protokoll fört vid förhandlingar den 20 december 1978 mellan Tidningarnas Arbetsgivareförening och SJF angående frilansmedarbetare. Detta protokoll ersätts av bilaga 2, som också införs i avtalstrycket.

§ 6 Noterades slutligen att i det nya avtalet härutöver - i text som i övrigt har överförts från det tidigare avtalet - har införts dels ett antal förändringar av ordval, dels gjorts ett par tillägg. Förändringarna är av redigeringskaraktär och tilläggen förtydliganden. Någon förändring av innebörden av denna avtalstext är således inte åsyftad.

§ 7 Avslutades förhandlingarna.

Vid protokollet:

Bo Patrikson

Justeras:

Gösta Eklund

Bilaga 2 till protokoll, fört vid förhandlingar den 13 januari 1995 mellan Tidningsutgivarna och SJF angående frilansmedarbetare

- I. I anslutning till den överenskommelse som Tidningsutgivarna och SJF idag träffat angående frilansmedarbetarnas villkor har parterna samtidigt uttalat följande.

- II. I överenskommelsen anges att denna inte innebär någon förändring av tidningsföretagens anlåtande av frilansmedarbetare eller en utvidgning av frilansbegreppet.

Utmärkande för frilansmedarbetaren är att denne för månads-, vecko- och dagstidning eller nyhetsbyrå

- a) utför arbete utanför redaktionen
- b) medarbetar med visst uppdrag, t ex kåseri, matspalt, annan fast spalt, korsord, recension, allmänt reportage, översättning och bearbetning, illustration, teckning eller foto-graferingsuppdrag
- c) diskuterar varje uppdrag med redaktionsledningen och honoreras för varje utfört uppdrag (ev med en garanti-summa)
- d) oftast har flera uppdragsgivare bland tidningsföretag eller andra företag.

Till frilansmedarbetarna hänförs i allmänhet inte den som

- a) utför sitt arbete på redaktionen
- b) utöver fasta uppgifter även deltar i allmänt redaktionellt arbete såsom redaktionssammankomster och i övrigt fungerar parallellt med övriga redaktionsmedlemmar
- c) inte honoreras per uppdrag utan ersätts per tidsenhet*.

Gemensamt för samtliga frilansmedarbetare är således att de regelmässigt utför sina uppdrag utanför uppdragsgivarens redaktion, att de erhåller honorar för varje antaget uppdrag samt att de kan ha uppdrag från en eller flera uppdragsgivare samtidigt. Gemensamt är vidare att frilansmedarbetaren kan komma att medarbeta i varje nummer av en eller flera månads- eller veckotidningar eller regelbundet i dagstidning.

- III. Parterna är vidare ense om att den nu träffade överenskommelsen inte skall innebära att medarbetarskap på frilansbasis skall erbjudas medarbetare som förutsättes arbeta under samma förhållanden som gäller för anställda medarbetare.
- IV. Uppkommer fråga om enskild frilansmedarbetares ställning eller frågor om förhållandena vid visst företag skall varje uppkommet fall lösas med hänsyn till de särskilda omständigheter som föreligger och med beaktande av vad de centrala parterna avsett med denna överenskommelse.

* Parterna konstaterade dock att frilansfotografer i vissa fall tillämpar tidsdebitering per visst uppdrag.